

Het racisme van de intellectuelen

Alain Badiou

De omvang van de stem voor Marine Le Pen verplettert en overvalt ons. Het politieke personeel barst los in zijn draagbare sociologie: het Frankrijk van de onderklassen, van de verdwaalde provincialen, van de arbeiders, van de lager opgeleiden is bang geworden van de mondialisering, de daling van de koopkracht, de vernietiging van het nationale territorium, de aanwezigheid bij hun voordeur van vreemdsoortige vreemdelingen, en dát Frankrijk trekt zich terug in nationalisme en xenofobie.

Het is ten andere dat “*achterlijke*” Frankrijk dat men ervan beschuldigt “neen” te hebben gestemd bij het referendum over de Europese Constitutie. Men heeft dat Frankrijk tegenover dat van de ontwikkelde en moderne stedelijke middenklassen gesteld die het zout in onze gematigde democratische pap zijn. Laten we stellen dat dit Frankrijk van de onderklassen dan toch, gezien de omstandigheden, de ezel uit de fabel is, de vervelde en schurftige “populist” die de schuld is van alle lepenistisch kwaad. Zou de democratische macht, waarop we zo trots zijn, dan allergisch zijn voor wie zich zorgen over dat volk maakt? Dat is in elk geval steeds meer de mening van het hier genoemde volk. Op de vraag “*zijn de politieke verantwoordelijken begaan met hetgeen mensen zoals u denken?*”, krijgt het negatieve antwoord “*helemaal niet*” in 1978 15 procent van het totaal van de antwoorden, maar in 2010 42 procent! Voor wat de positieve antwoorden (“*veel*” en “*voldoende*”) betreft, daalt het percentage van 35 procent naar 17 procent (voor deze en andere zeer interessante statistische gegevens neme men kennis van het speciaal nummer van het tijdschrift *La Pensée* verschenen onder de titel “*Le peuple, la crise et la politique*” onder redactie van Guy Michelat en Michel Simon).

Mijn stelling luidt eerder dat de twee andere grote schuldigen moeten worden vermeld: de elkaar opvolgende verantwoordelijke dragers van de staatsmacht, zowel die van links als die van rechts, én een niet gering aantal intellectuelen.

De verhouding tussen volk en staat is niet op vertrouwen gebaseerd, dat is het minste hetgeen men kan zeggen.

Moet men hieruit dan ook concluderen dat onze staat niet het volk heeft dat hij verdient en dat de droevig stemmende stem voor Le Pen van deze volkse onvolkomenheid getuigt? Men zou om de democratie te versterken daarom van volk moeten veranderen, zoals Brecht ooit ironisch voorstelde ...

Mijn stelling luidt eerder dat de twee andere grote schuldigen moeten worden vermeld: de elkaar opvolgende verantwoordelijke dragers van de staatsmacht, zowel die van links als die van rechts, én een niet gering aantal intellectuelen.

Het zijn ten slotte niet de armen uit onze provincies die hebben besloten om aan een arbeider, wat ook zijn oorspronkelijke nationaliteit is, zoveel mogelijk het elementaire recht te ontzeggen hier in dit land met zijn vrouw en zijn familie te leven. Het was een socialistische minister die dat deed, en daarna waren het die van rechts die in de bres zijn gesprongen.

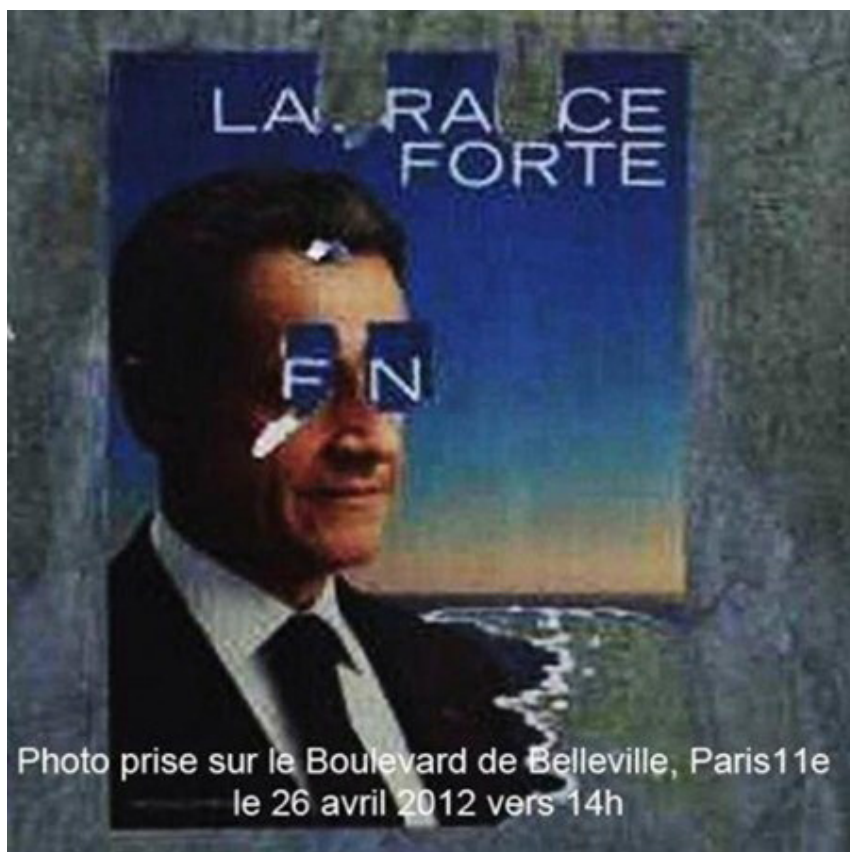
Het was geen onontwikkelde plattelandsvrouw die in 1983 verkondigde dat de stakers van Renault – die inderdaad in meerderheid Algerijnen en Marokkanen waren – “*geïmmigreerde arbeiders [waren] [...] opgejut door religieuze en politieke groepen die zich volgens criteria definiëren die weinig met de Franse sociale realiteit te*

maken hebben.” Het was een socialistische eerste minister die deze uitspraak deed, dit ongetwijfeld tot groot jolijt van zijn “vijanden” van rechts.

Wie kwam op de goede idee om te verklaren dat Le Pen de echte problemen aan de orde stelde? Een militant van het *Front National* uit de Elzas? Neen, het was een eerste minister van François Mitterrand. Het zijn niet die onderontwikkelde uit het binnenland die het *Centre de Rétention Administrative* (CAR) hebben opgericht om, geheel buiten het recht om, diegenen op te sluiten die men ten andere daardoor belet om de nodige verblijfspapieren te verwerven.

Het zijn niet de buitenzinnige bewoners van de randsteden die de opdracht hebben gegeven om overal in de wereld slechts mondjesmaat visa voor Frankrijk te verstrekken, terwijl men hier zelfs quota vaststelde voor het uitdrijven van vreemdelingen die de politie tot elke prijs moet ophalen. De opeenvolgende restrictieve wetten die onder voorwendsel van de vreemdeling te controleren, de vrijheid en de gelijkheid van miljoenen mensen aanvallen die hier leven en werken, zijn niet het werk van de “ontketende” populist.

Achter de uitvoering van deze wettelijke misdaden treft men eenvoudigweg de staat aan. Men treft hier alle opeenvolgende regeringen aan, gaande van die van François Mitterrand en daarna zonder uitzondering alle andere regeringen. Wat dat betreft, en het gaat hier slechts om twee voorbeelden, liet de socialist Lionel Jospin weten toen hij aan de macht kwam, dat er geen sprake van kon zijn om de xenofobe wetten van Charles Pasqua af te schaffen; de socialist François Hollande heeft laten weten dat men niet op een andere manier dan onder

Nicolas Sarkozy zal overgaan tot de regularisering van de sans-papiers. Aan de continuïteit in deze richting hoeft niet te worden getwijfeld. Het is door deze hardnekkige aanmoediging van de staat voor al deze laaghartigheid dat de reactieve en racistische openbare mening wordt gevormd en niet het omgekeerde.

Ik wil er niet van worden verdacht te ignoreren dat Nicolas Sarkozy en zijn klik voortdurend op de bres stonden van het cultureel racisme en de vlag van de “superioriteit” van onze lieve westerse beschaving in de lucht staken en een reeks discriminerende wetten lieten goedkeuren waarvan de schelmachtigheid ons versteld doen staan.

Uiteindelijk hebben we niet gezien dat links in opstand is gekomen om zich krachtdadig tegen een dergelijke reactionaire hardnekkigheid te verzetten. Links heeft zelfs vaak laten weten dat het deze vraag naar “veiligheid” kon “begrijpen” en links heeft zonder gemoedsbezwaren flagrante vervolgingsmaatregelen laten goedkeuren, zoals die om deze of gene vrouw onder voorwendsel dat ze haar haren bedekt of haar lichaam inwikkelt uit de publieke ruimtes te weren.

De linkse kandidaten verkondigen overal dat ze een strijd zonder genade zullen leveren, niet tegen de kapitalistische precarisering en de dictatuur van de ascetische budgetten, maar wel tegen de arbeiders zonder papieren en de recidivistische minderjarigen, vooral als deze zwart of Arabisch zijn. Op dat vlak hebben zowel rechts als links elk principe met de voeten getreden. Hen die van papieren verstoken blijven, hebben niet met de rechtsstaat te maken, maar met de uitzonderingsstaat, dus met de staat zonder rechten. Dat zijn dus hier degenen die in onveiligheid leven, dus niet de gegoede burgers. Als men dan toch, mocht het God behagen, zou willen overgaan tot het deporteren van mensen, dan zou het wenselijk zijn dat men daarvoor onze regeerders zou uitkiezen, eerder dan de zeer respectabele Marokkaanse of Malinese arbeiders.

En wie zitten sinds lang, sinds meer dan twintig jaar, achter dit alles? Wie zijn dan die glorieus uitvinders van het “islamistisch gevaar” dat volgens hen bezig is met het desintegreren van onze mooie westerse en Franse samenleving? Niemand anders dan intellectuelen die voor deze infame opdracht vlammeende redactionele bijdragen leverden, uitgekende boeken

schreven, getrukeerde “sociologische enquêtes” uitvoerden? Is het een groepje provinciale gepensioneerden en arbeiders van gedesindustrialiseerde kleine steden dat deze affaire van het “conflict van de beschavingen”, van de verdediging van het “republikeinse pact”, van de bedreiging voor onze schitterende “laïcité”, van het “feminisme” dat door het dagelijks leven van de Arabische dames wordt beledigd, geduldig heeft opgezet?

Het is jammer dat men de verantwoordelijken hiervoor enkel aan de kant van extreem rechts zoekt – dat inderdaad de kastanjes uit het vuur haalt –, zonder daarbij de verpletterende verantwoordelijkheid van diegenen aan te klagen die zich vaak “links” noemen en die vaak eerder “professoren in de filosofie” zijn dan caissières in de supermarkt, die vurig hebben beweerd dat de Arabieren en de zwarten, met name de jongeren, ons educatief systeem corrumperen, onze randsteden perverteren, onze vrijheden kwetsen en onze vrouwen beledigen? Of dat ze “te talrijk” in onze voetbalvelden aanwezig zijn? Net zoals men ooit van de Joden en de “métèques” beweerde dat het eeuwige Frankrijk door hen met de dood werd bedreigd.

Er zijn voorzeker fascistisch groupuscules verschenen die zich op de islam beroepen. Maar er zijn toch evengoed fascistische bewegingen geweest die zich op het Westen en op Kristus Koning beriepen. Dat verhindert geen enkele islamofobe intellectueel om zich te pas en te onpas te beroepen op onze superieure “westerse” identiteit en om onze bewonderenswaardige “christelijke wortels” in de cultus van de laïcité te nestelen, waarvan Marine Le Pen, die de meest hardnekkige beoefenaarster van deze cultus is geworden, onthult dat ze van dat hout nu politieke pijlen maakt.

In werkelijkheid zijn het intellectuelen die het anti-volkse geweld hebben uitgevonden, inzonderheid dat gericht tegen de jongeren van de grote steden, wat het ware geheim van de islamofobie is. En het zijn de regeringen die niet bij machte zijn om een samenleving van sociale vrede en van gerechtigheid te bouwen, die de vreemdelingen, en vooral dan de Arabische arbeiders en hun families, aan een angstig en gedesoriënteerd electoraal cliënteel in handen hebben laten vallen. Zoals altijd gaat de

idee, al is ze crimineel, vooraf aan de macht die op haar beurt de opinie dan weer vormt die ze nodig heeft. De intellectueel, ook al is hij een betreurenswaardig individu, gaat altijd de minister vooraf die zijn eigen volgelingen kweekt.

Het boek, ook al moet men dat wegwerpen, komt eerder dan het propagandistische beeld dat ons doet dwalen in plaats van ons te onderrichten. En na dertig jaren van geduldige schrijfinspanningen vinden zowel het scheldwoord als de ideeënloze electorale concurrentie dan hun sinistere beloning in zowel het vermoeide bewustzijn als in het schaapachtige stemgedrag.

Schande voor de opeenvolgende regeringen die allemaal met thema's hebben gerivaliseerd die met veiligheid en met het "migrantenprobleem" samenhangen, opdat het niet al te zichtbaar zou worden dat zij vooral de belangen van de economische oligarchie dienden! Schande voor de intellectuelen van het nieuwe racisme en van het nationalisme die geduldig de leegte die door de voorlopige eclips van de communistische hypothese in het volk nagelaten werd, hebben toegedekt met een mantel van dwaasheden over het islamitische gevaar en de vernietiging van onze "waarden"!

Het zijn dezen die vandaag rekenschap moeten afleggen over de opkomst van het sluipende fascisme waarvan ze onophoudelijk de mentale ontwikkeling hebben aangemoedigd.

(Vertaling: André Mommen)